

Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport

16 juni 2008 / rapportnummer 1918-51

1. OORDEEL OVER HET MER

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Beuningen en Odiliapeel een aardgastransportleiding aan te leggen in combinatie met uitbreiding van het compressorstation Ravenstein en enkele al bestaande afsluiterlocaties. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen is een milieueffectrapport¹ (MER) opgesteld. Daarnaast heeft de Commissie voor de m.e.r. (verder in dit advies 'de Commissie' genoemd) een addendum bij het MER Aanleg Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel, d.d. 30 mei 2008 ontvangen.²

Dit addendum heeft niet ter visie gelegen. De Commissie adviseert het addendum bij de ontwerp-plannen en/of de ontwerp-beschikkingen ter visie te leggen.

De Commissie is van mening dat de essentiële informatie voor besluitvorming in het MER aanwezig is.

De verschillende tracéalternatieven, varianten voor de Maaspassage en de locatiealternatieven voor de uitbreiding van het compressorstation zijn zorgvuldig uitgewerkt. Ook de effecten van de verschillende alternatieven en varianten zijn goed beschreven. De keuze voor het voorkeursalternatief en het meest milieuvriendelijke alternatief zijn navolgbaar weergegeven.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

2.1 Uitwerking alternatieven

Tracéalternatieven

Oorspronkelijk werd voorzien in een compressorstation binnen het tracé Angerlo-Beuningen. In plaats hiervan is echter gekozen voor de uitbreiding van het bestaande compressorstation Ravenstein. De drie uitgewerkte tracévarianten beginnen allen bij het bestaande afsluiterstation Hernen. Door het vervallen van het compressorstation nabij Beuningen lijken er ook andere tracé mogelijkheden te bestaan. De initiatiefnemer heeft toegelicht dat vanwege technische redenen het noodzakelijk is dat het tracé vanuit Ommen het punt Hernen aan doet.³ De Commissie acht hiermee de (ligging van) de tracéalternatieven voldoende onderbouwd.

---

¹ Voor technische informatie over de m.e.r.-procedure, de rol van de Commissie, samenstelling van de werkgroep en een overzicht van de door de initiatiefnemer aangeleverde stukken wordt verwezen naar bijlage 1. In bijlage 2 is een overzicht van de inspraakreacties opgenomen.

² Waar hierna het MER staat wordt het MER (d.d. 8 februari 2008) en het addendum (d.d. 30 mei 2008) bedoeld.

³ Dit is per e-mail door de initiatiefnemer bevestigd. Locatie Hernen is het koppelpunt voor de zogenoemde Betuwe gasleiding. Voor het voeren van deze leiding is ter plaatse van dit punt reduceercapaciteit nodig.

Mitigerende maatregelen

In het MER wordt een onderscheid gemaakt tussen mitigerende (effectbeperkende) maatregelen en aanvullende mitigerende maatregelen. De mitigerende maatregelen worden op voorhand genomen en maken onderdeel uit van het voorkeursalternatief. De aanvullende mitigerende maatregelen *kunnen* genomen worden en maken onderdeel uit van het meest milieuvriendelijke alternatief (mma). Tussen het overzicht⁴ van de (aanvullende) mitigerende maatregelen en de in de tekst genoemde maatregelen bij de effectbeschrijvingen in het MER bestaan discrepanties.⁵

- De Commissie adviseert voor besluitvorming inzichtelijk te laten maken welke maatregelen op voorhand zullen worden genomen en welke aanvullende maatregelen, op lokaal niveau, *mogelijk* genomen kunnen worden.

2.2 Externe veiligheid

2.2.1 Vigerend beleid

In de vastgestelde richtlijnen werd gevraagd een beschrijving van de effecten van de verschillende alternatieven op de veiligheid van mensen (plaatsgebonden risico en groepsrisico) te geven.⁶ Deze risicoschattingen dienden gemaakt te worden zoals wettelijk voorgeschreven. Hieraan is voldaan.

Plaatsgebonden risico (PR) compressorstation

Door de uitbreiding van het compressorstation neemt de PR 10^{-6} contour toe ten opzichte van de huidige situatie. Hierdoor komt bij alle onderzochte locatiealternatieven het bedrijventerrein 'De Bulk fase II' binnen deze contour te liggen. Wanneer hier een (beperkt) kwetsbaar object aanwezig is, is een toename van het PR niet zonder meer toelaatbaar; mogelijk te treffen maatregelen dienen onderzocht te worden. Aangezien het compressorstation niet een inrichting betreft die expliciet onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI)⁷ valt, betreft dit geen essentiële tekortkoming. Het is aan het bevoegd gezag om te oordelen of strikte toetsing aan het BEVI plaats dient te vinden.

- De Commissie adviseert om aan de hand van het bestemmingsplan van het bedrijventerrein nader te onderzoeken of (geprojecteerde) (beperkt) kwetsbare objecten binnen de ligging van de PR 10^{-6} aanwezig zijn, dan wel of maatregelen kunnen worden getroffen om de ligging van de PR 10^{-6} ten opzichte van het bedrijventerrein zoveel mogelijk te beperken.

---

⁴ Tabellen 4.22 en 4.23 in paragraaf 4.6.1 van het MER.

⁵ Zoals de mitigerende maatregelen genoemd op pagina 140 zijn niet terug te vinden in de tabellen 4.22 en/of 4.23. De mitigerende maatregelen genoemd op pagina 137 betreffen zowel mitigerende als aanvullende mitigerende maatregelen.

⁶ De Commissie merkt hierbij op dat voor het bepalen van de relatie met de externe veiligheidsaspecten ten aanzien van windturbines een verouderde (concept) versie van "Het handboek risicozonering windturbines", SenterNovem is gehanteerd in plaats van de definitieve versie van januari 2005. Aangezien de methodiek niet wettelijk is voorgeschreven betreft het hier geen tekortkoming.

⁷ Zie BEVI art. 2 cat. d.

Reduceerstation

De mogelijke effecten voor externe veiligheid vanwege de uitbreiding van locatie Hernen met een reduceerstation zijn niet in het MER inzichtelijk gemaakt. In het MER gesteld wordt dat het reduceerstation zodanig zal worden ontworpen dat aan de toetsingscriteria uit het BEVI zal worden voldaan.⁸ Aanvullend op het gestelde in het addendum ten aanzien van toetsing aan de oriënterende waarde van het groepsrisico, dient ook de (significante) toename van het groepsrisico in beeld gebracht te worden. Aangezien het hier geen inrichting betreft die expliciet onder het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen (BEVI) valt, is dit geen essentiële tekortkoming.⁹ De Commissie acht van belang dat voor besluitvorming en voor de belanghebbenden dat de mogelijke effecten van het reduceerstation voor externe veiligheid inzichtelijk worden gemaakt.

- De Commissie adviseert voor besluitvorming de effecten voor externe veiligheid door de uitbreiding van afsluiterlocatie Hernen met een reduceerstation inzichtelijk te laten maken middels een kwantitatieve risicoanalyse (QRA).

2.2.2

Toekomstig beleid

Groepsrisico tracé

In het MER wordt het groepsrisico (GR) getoetst aan de oriënterende waarde.¹⁰ Echter, voor de toetsing is met name de (significante) toename van het groepsrisico (GR) in het gebied waar de GR 10% of meer van de oriënterende waarde bedraagt van belang. Aangezien het hier om de toetsing aan toekomstig beleid gaat, betreft dit geen essentiële tekortkoming.

- De Commissie adviseert om voor de situaties waar een overschrijding van 10% van de oriënterende waarde van het groepsrisico optreedt de FN-curves te laten presenteren.

2.3

Archeologie

De effectvergelijking voor de uitbreidingslocaties voor het compressorstation is gebaseerd op bureauonderzoek, hierbij is gebruik gemaakt van de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW). Om archeologie volwaardig

---

⁸ Ten aanzien van het plaatsgebonden risico betekent dit dat er geen (geprojecteerd) kwetsbare objecten binnen de 10⁻⁶ risicocontour mogen liggen. Voor (geprojecteerd) kwetsbare objecten geldt deze waarde als een richtwaarde waarnaar gestreefd dient te worden.

⁹ Hierbij is de Commissie ervan uitgegaan dat het hier niet gaat om een reduceerstation met een gastoevoerleiding diameter van meer dan 20 inch.

¹⁰ Een toetswaarde van 10% van de oriënterende waarde is geen wettelijke waarde maar wordt veel gehanteerd, zoals in de Risicoatlas Spoor, ministerie van Verkeer en Waterstaat. De Commissie adviseert als maatstaf een significante toename van het GR hoger dan 10% van de oriënterende waarde te hanteren.

mee te laten wegen in de locatiekeuze voor de uitbreiding van het compressorstation, dient inventariserend veldonderzoek te worden uitgevoerd.¹¹ Aangezien de uitbreiding van het compressorstation geen onderdeel uitmaakt van de partiële wijziging van het bestemmingsplan van de gemeente Oss, kan op dit moment worden volstaan met de informatie in het MER.

- De Commissie adviseert ten behoeve van de besluitvorming over de locatie van de uitbreiding van het compressorstation inventariserend veldonderzoek voor de verschillende locatiealternatieven te laten uitvoeren.

---

¹¹ De IKAW geeft een globale indicatie van de archeologische verwachting of trefkans en is daarom niet geschikt voor ruimtelijke keuzes.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Nederlandse Gasunie

Bevoegd gezag: Bureau Energieprojecten, coördinerend namens de gemeenten Wijchen, Oss, Landerd, Grave, Mill en St. Hubert en Sint Anthonis, Rijkswaterstaat en de provincies Gelderland en Noord-Brabant

Besluit: Herziening bestemmingsplannen en aanvraag vergunningen in het kader van de Grondwaterwet en de Wet beheer rijkswaterstaatswerken.

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C08.0, D15.1

Activiteit: Aanleg aardgastransportleiding, uitbreiding van het bestaande compressorstation Ravenstein en de uitbreiding van de afsluiterlocaties Herenen en Odiliapeel.

Betrokken documenten:

- Milieueffectrapport Aanleg aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel, d.d. 8 februari 2008;
- Addendum MER Aanleg Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel, d.d. 30 mei 2008.

De Commissie heeft kennis genomen van de inspraakreacties en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumstandigheden of te onderzoeken alternatieven.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: de Staatscourant d.d. 26 april 2007

aanvraag richtlijnenadvies: 18 april 2007

ter inzage legging startnotitie: 26 april tot en met 6 juni 2007

richtlijnenadvies uitgebracht: 21 juni 2007

richtlijnen vastgesteld: 20 september 2007

kennisgeving MER in: de Staatscourant d.d. 9 april 2008

aanvraag toetsingsadvies: 10 april 2008

ter inzage legging MER: 10 april tot en met 21 mei 2008

toetsingsadvies uitgebracht: 16 juni 2008

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

drs. W.A.M. Hessing

ir. A.J. Pikaar

dr. D.K.J. Tommel (voorzitter)

dr. N.P.J. de Vries

prof. ir. J.J. van der Vuurst de Vries

drs. F.H. van der Wind (werkgroepsecretaris)

BIJLAGE 2: Lijst van inspraakreacties en adviezen

1. Stadsregio Arnhem Nijmegen, Nijmegen

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Aardgastransportleiding Beuningen-Odiliapeel

N.V. Nederlandse Gasunie heeft het voornemen om tussen Beuningen en Odiliapeel een aardgastransportleiding aan te leggen in combinatie met uitbreiding van het compressorstation Ravenstein en enkele al bestaande afsluiterlocaties. De bestemmingsplannen van de gemeenten op het gekozen tracé voor deze aardgasleidingen dienen hiervoor herzien te worden. Ook zijn er vergunningen nodig in het kader van de Wet beheer rijkswaterstaatswerken (Wbr) en de Grondwaterwet (Gww). Ter onderbouwing van de bestemmingsplanherzieningen en de aanvragen van bovengenoemde vergunningen is een milieueffectrapport (MER) opgesteld.

ISBN: 978-90-421-2391-5